

Програма складена для студентів 2 курсу денної та заочної форм навчання на основі:

освітньо-професійної програми “Англійська мова і література”
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.04 германські мови та літератури (переклад
включно)

Програма складена:

Латик Марко Михайлович, асистент кафедри англійської філології факультету іноземних мов;
Бернар Глорія Богданівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології факультету іноземних мов

Програма затверджена на засіданні кафедри англійської філології.

Протокол № 10 від “ 15 ” травня 2020 р.

Завідувач кафедри англійської філології (Білинський М. Е.)

Ухвалено Вченою радою факультету іноземних мов

Протокол від 23 червня 2020 року № 10

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Лінгвокраїнознавство” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за напрямом підготовки 6.020303 Філологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є політична, економічна та соціальна структура суспільства Великої Британії а також його мова та історія.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна “Лінгвокраїнознавство” пов'язана з такими дисциплінами як основи мовознавства, історія, граматики, лексикологія, стилістика іноземної мови, вступ до германської філології.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 **змістових модулів:**

1. Історія, культура і мова суспільства;
2. Соціальне і політичне становище Великої Британії.

Організація вивчення іноземної мови в тісному зв'язку з національною культурою народу досліджуваної мови, лінгвокраїнознавче “фарбування” навчання в цілому, навчальних матеріалів, сприяє посиленню комунікативно-пізнавальної мотивації студентів, розширенню загальнокультурного кругозору, дозволить урізноманітнити прийоми і форми робіт, апелювати до інтелекту студентів, найбільш ефективно реалізувати загальнодидактичні вимоги поєднання навчання з вихованням. Засвоєння лінгвокраїнознавчого аспекту сприяє поглибленню знань студентів в області культури країни мови, що вивчається, що знайде своє відображення в адекватності їхньої мовленнєвої і соціальної поведінки в іншомовному середовищі.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни “Лінгвокраїнознавство” є формування у студентів системних знань про суспільство, мову, історію, закономірності соціально-політичного розвитку суспільства Великої Британії та вмінь орієнтуватися в лінгвокраїнознавчому аспекті. Особлива увага звертається на розвиток творчого та наукового потенціалу, формування базових знань, стимулювання науково-дослідницької діяльності.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Лінгвокраїнознавство” є:

- ознайомити студентів із загальною соціально-політичною картою Великої Британії;
- розширити знання студентів з мовознавства, сформувані розуміння сутності мови як суспільного явища, що виникло, розвивається й функціонує

за специфічними законами, допомогти студентам оволодіти методологічними основами країнознавчого аспекту;

- виробити уміння самостійно аналізувати мовний матеріал, тим самим підготувати студентів до вивчення мови країни, яку вивчають та написання наукової роботи, сформувані вміння і навички орієнтуватися в країнознавчому аспекті;

- формувати у студентів вміння самостійно вирішувати поставлені дослідницькі завдання, використовуючи різні пошукові системи, електронні бази даних, бібліотечні каталоги;

- домогтися розуміння країнознавчого тексту як особливої єдності, знання функціонального стилю;

- сформувані вміння висловлювати свою думку і доводити її, формулювати і розв'язувати науково-дослідницькі проблеми.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**: що таке країнознавчий аспект вивчення іноземної мови.

Студенти повинні **вміти**: обирати тему дослідження країни, якомога повніше з'ясувати для себе мету дослідження, формулювати проблему дослідження і обирати найоптимальніші шляхи її вирішення; складати план дослідження; самостійно шукати та опрацьовувати теоретичну літературу, використовуючи різні пошукові системи, електронні бази даних, бібліотечні каталоги, теоретичну літературу та лексикографічні джерела; збирати мовний матеріал та проводити власне лінгвістичне та країнознавче дослідження; готувати доповіді, реферати, науково-дослідницькі роботи на краєзнавчу тему, оформляти роботи відповідно до вимог; здійснювати стилістичне редагування та коригування тексту; виступати з доповідями на краєзнавчу тему; коментувати, аргументувати, дискутувати, оцінювати дослідження колег.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 36 год. (18 год. аудиторних та 18 год. для самостійної роботи), кредитів ECTS – 1: **основна мова**.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія, культура і мова суспільства.

Лінгвокраїнознавчу проблематику складають два великих кола питань – філологічні та лінгводидактичні. По-перше, предметом лінгвокраїнознавства є аналіз мови з метою виявлення національно-культурної семантики. По-друге, предметом дослідження є також пошук викладацьких прийомів презентації, закріплення та активізації національно-специфічних мовних одиниць та культурологічного прочитання текстів на практичних мовних заняттях.

Кожна національна культура складається з національних і інтернаціональних елементів і не може цілком збігатися з іншою культурою. Тому в процесі викладання іноземної мови ми вимушені витратити час та енергію на формування у свідомості студентів поняття про нові предмети і явища, що не знаходять аналогії ні в рідній культурі, ні в рідній мові. Отже, мова йде про включення елементів країнознавства у викладання мови, але це включення якісне іншого роду в порівнянні з загальним країнознавством.

Змістовий модуль 2. Соціальне і політичне становище Великої Британії.

Найважливішим мотиваційним стимулом вивчення іноземної мови є, звичайно ж, прагнення до розширення свого загального кругозору, причому провідну роль відіграє бажання познайомитися з життям країни досліджуваної мови, з її географією, історією, побутом. Важливим є і той фактор, що інтернаціоналізація всіх аспектів життя суспільства, зміна політики держави дає можливість наочно познайомитися з країною, мова якої вивчається, відвідати її чи як турист, чи пройшовши там стажування, навчальний курс, беручи участь в численних міжнародних освітніх програмах.

При навчанні іноземної мови можна використовувати лінгвокраїнознавчий матеріал з таких сфер:

1) учбово-професійна сфера спілкування:

оголошення по працевлаштуванню;

розклад уроків;

вірїзки з газет і журналів про систему освіти, шкільних проблемах, бюджетних асигнуваннях.

рекламні проспекти різних навчальних центрів (курси іноземної мови, підвищення кваліфікації і т.д.);

програми різних заходів (музичних, образотворчих, спортивних);

2) соціально-культурна сфера спілкування:

запрошення на виставки, концерти, у музеї;

програми екскурсій, турів, розваг під час літнього відпочинку;

вхідні квитки на видовищні заходи.

репродукції художніх творів;

рекламні проспекти, довідники з ілюстраціями визначних пам'яток, карти-плани міст;

програмки й афіші спектаклів, концертів, фестивалів, масових видовищ;

3) побутова сфера спілкування:

- предмети побуту;

проспекти – реклами: готелів, кемпінгів, пралень, перукарень;

- схеми-плани усіх видів транспорту;
 проїзні квитки усіх видів транспорту;
 рахунки для оплати різних видів послуг.
- 4) торгово-комерційна сфера спілкування
 рекламні проспекти різноманітних товарів;
 запрошення-реклами в ресторани, кафе, бари (із зазначенням
 різноманітних страв та послуг);
 меню замовлених страв, відомості про доставку їх додому,
 зазначення їхньої вартості;
 рецепти приготування національних блюд;
 рахунка за покупки, обіди, вечері;
 талони для покупки товарів.
- 5) спортивно-оздоровча сфера спілкування:
 - реклама оздоровчих центрів, спортивних комплексів;
 афіші про масові спортивні заходи;
 - рекламні проспекти різних лікувальних заходів і засобів.
- 6) сімейно-побутова сфера спілкування:
 листи, листівки, запрошення;
 візитні картки;
 бланки вітальних листівок у зв'язку з різними святами (народження,
 весілля, ювілей, хрестини).

3. Рекомендована література

1. Biagini, Eugenio F. (ed.). *Citizenship and community: liberals, radicals and collective identities in the British Isles, 1865-1931*. Cambridge UP, 1996.
2. Black, Jeremy. *A history of the British Isles*. Macmillan, 1996.
3. Black, Jeremy. *An illustrated history of eighteenth-century Britain, 1688-1793*. Manchester UP, 1996.
4. Black, Jeremy. *The British abroad: the Grand Tour in the eighteenth century*. Sutton, 1992.
5. Braund, David. *Ruling Roman Britain: kings, queens, governors and emperors from Julius Caesar to Agricola*. Routledge, 1996.
6. Cain, P.J., & Hopkins, A.G. *British imperialism: innovation and expansion 1688-1914*. Longman, 1993.
7. Conner, Patrick W. (ed.). *The Anglo-Saxon chronicle. Vol. 10: The Abingdon chronicle, A.D. 956-1066*. Brewer, 1996.
8. Cross, Claire (ed.). *Patronage and recruitment in the Tudor and early Stuart Church*. Univ. of York, Borthwick Institute of Historical Research,

- 1996.
9. Cruickshanks, Eveline, & Corp, Edward (eds). *The Stuart court in exile and the Jacobites*. Hambledon, 1995.
  10. De Groot, Gerard J. *Blighty: British society in the era of the Great War*. Longman, 1996.
  11. Dovey, Zillah. *An Elizabethan progress: the Queen's journey into East Anglia, 1578*. Sutton, 1996.
  12. Ellis, Peter Berresford. *Celt and Saxon: the struggle for the supremacy of Britain 410-937 AD*. Constable, 1993.
  13. Erickson, Carolly. *Our tempestuous day: a history of Regency England*. Robson, 1996.
  14. Gaunt, Peter. *Oliver Cromwell*. Blackwell, 1996.
  15. Garner, John S. (ed.). *The company town: architecture and society in the early Industrial age*. Oxford UP, 1992.
  16. Given-Wilson, Chris (ed.). *The illustrated history of late medieval England*. Manchester UP, 1996.
  17. Gransden, Antonia. *Legends, traditions and history in medieval England*. Hambledon, 1992.
  18. Greenhill, Basil. *Advent of steam: merchant steamship before 1900*. Conway Maritime, 1993.
  19. Greenwood, Sean. *Britain and Europe since 1945*. Blackwell, 1992.
  20. Hamilton, Donna, & Strier, Richard (eds). *Religion, literature, and politics in post- Reformation England, 1540-1688*. Cambridge UP, 1996.
  21. Harrison, Brian. *The transformation of British politics, 1860-1995*. Oxford UP, 1996
  22. Hennessy, Peter. *Never again: Britain 1945-51*. Cape, 1992.
  23. Higham, Nicholas. *Rome, Britain and the Anglo-Saxons*. Seaby, 1992.
  24. Hill, Michael. *Welfare State in Britain: political history since 1945*. Routledge, 1993.
  25. Holloway, Sally. *Courage high: a history of firefighting in London*. H.M.S.O., 1992.
  26. Jenkins, Terence Andrew. *Parliament, party and politics in Victorian Britain*. Manchester UP, 1996.
  27. John, Eric. *Reassessing Anglo-Saxon England*. Manchester UP, 1996.
  28. Lowe, Rodney. *The welfare state in Britain since 1945*. Macmillan, 1992.
  29. Mann, John C. *Britain and the Roman Empire*. Variorum, 1996.
  30. Marquand, David, & Seldon, Anthony (eds). *The ideas that shaped post-war Britain*. Fontana, 1996.
  31. Morgan, David, & Evans, Mary. *The battle for Britain: citizenship and ideology in the Second World War*. Routledge, 1992.
  32. Morrill, J.S. (ed.). *Revolution and Restoration: England in the 1650s*.

- Collins & Brown, 1992.
33. Morrill, John (ed.). The Oxford illustrated history of Tudor and Stuart Britain. Oxford UP, 1996.
  34. Neillands, Robin. War of the Roses. Cassell, 1992.
  35. Radding, Charles M., & Clark, William W. Medieval architecture, medieval learning: builders and masters in the age of the Romanesque and Gothic. Yale UP, 1992.
  36. Richards, Thomas. The commodity culture of Victorian England: advertising and spectacle, 1851-1914. Verso, 1992.
  37. Robinson, Olivia F. Ancient Rome: city planning and administration. Routledge, 1992.
  38. Schwarz, Bill (ed.). The expansion of England: race, ethnicity and cultural history. Routledge, 1996.
  39. Strickland, Matthew (ed.). Anglo-Norman warfare: studies in late Anglo-Saxon and Anglo-Norman military organization and warfare. Boydell, 1992.
  40. Strong, Roy. The story of Britain. Hutchinson, 1996.
  41. Underdown, David. A freeborn people: politics and the nation in seventeenth-century England. Clarendon, 1996.
  42. Wilson, Kathleen. The sense of the people: politics, culture, and imperialism in England, 1715-1785. Cambridge UP, 1995.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Оцінювання результатів навчальних досягнень студентів здійснюється відповідно до результатів контрольної роботи (модульного тестування) і оцінюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість підготовки (модульне тестування)	% правильних відповідей
5	відмінна	100 - 90
4	дуже добра	89 - 81
3	добра	80 - 71
2	задовільна	70 - 61
1	достатня	60 - 51
0	незадовільна	50 і менше

При оформленні документів за залікову сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

Кількість балів	Оцінка ECTS	Залік
100 - 90	A	Зараховано
89 - 81	B	Зараховано
80 - 71	C	Зараховано
70 - 61	D	Зараховано
60 - 51	E	Зараховано
50 і менше	FX / F	Не зараховано

5. Засоби діагностики успішності навчання Зразки модульних тестів

1. Answer the following questions:

- a) *Why was pottery widely used in the Neolithic Era?*
- b) *How many phases was Stonehenge built in?*
- c) *Who constructed Skara Brae?*
- d) *What is believed to be kept in Silbury Hill according to the legends?*
- e) *What is similar between Stonehenge and Avebury?*

2. Choose correct answers for each sentence:

- a) *Because of infamous erosion, Skara Brae now stands right by the*
1. beacon; 2. shore; 3. lighthouse; 4. mound; 5. lagoon.
- b) *The name "Skara Brae" means*
1. "scarfa"; 2. "cormorant"; 3. "mounds"; 4. "brae"; 5. "Cormorant Mounds".
- c) *"Brae" is used to refer to*
1. "lagoon"; 2. "sea shore"; 3. "mounds"; 4. "coastline"; 5. "excavations".
- d) *Little is known of the Paleolithic Age except that it was immensely long, lasting up to the time of the last*
1. rains; 2. eruption; 3. glaciation; 4. explosion; 5. flood.
- e) *Silbury Hill is part of the complex of Neolithic monuments around*
1. Wiltshire; 2. Kennet; 3. Avebury; 4. Marlborough; 5. Michael Dames.
- f) *According to legend Silbury Hill is the last resting place of*
1. Queen Victoria; 2. Queen Mary; 3. King Arthur; 4. King Solomon; 5. King Sil.
- g) *Archaeologists calculate that Silbury Hill was built about*
1. 3600 years ago; 2. 4500 years ago; 3. 4600 years ago; 4. 2600 years ago; 5. 1600 years ago.
- h) *Stonehenge stands in isolation on the undulating chalk of*
1. Marlborough Ups; 2. Heel Stone; 3. Salisbury Plain; 4. Stonehenge Bottom; 5. Marlborough Downs.
- i) *Avebury is the largest stone circle in the world: it is 427m in diameter covers*

an area of some

1. 29 acres; 2. 28 acres; 3. 18 acres; 4. 38 acres; 5. 48 acres.

j) *Avebury is an extraordinary site formed by a*

1. circular bank; 2. square ditch; 3. round ditch; 4. massive ditch; 5. circular ditch.

k) *South of Avebury are two other interesting sites:*

2. West Kennet Long Barrow; 2. Barber's Stone; 3. Swindon Stone; 4. Silbury Hill; 5. Cove.

3. Choose among suggested entries to fill in all the gaps:

1. antler; 2. pottery; 3. mining; 4. timber; 5. flint; 6. agriculture.

The Neolithic Period is associated with the origins of a)_____, the use of pottery and of ground stone tools. The era saw the rise of the first villages, with houses being built of b)_____ in Central and Western Europe, but one of the most famous Neolithic villages is at Skara Brae, in the Orkneys. All its houses and their furnishings including bed-places, cupboard-recesses and dressers are made of stone slabs. c)_____ also became a pursuit of the Neolithic period. In Northern Europe, d)_____ was mined using surprisingly sophisticated systems of mineshafts and galleries. The stone was mined with e)_____ picks. In Somerset, the Neolithic people constructed timber trackways in the wetlands. Neolithic people were permanently based in their villages and were not the itinerant hunter-gatherers of the Paleolithic period. Therefore, f)_____ was widely used. Previous peoples had known how to make it, but had not because it is too heavy to carry.

4. Match the items on the right with the items on the left:

a) The most famous burial mound in the UK is	1. Skara Brae
b) The Neolithic people constructed timber trackways in the wetlands in	2. West Kennet
c) In 1135 chronicler Geoffrey of Monmouth first mentioned about	3. Somerset
d) Cormorant Mounds mean	4. Marlborough
e) The bluestone is a mixture of rocks found on the	5. Stonehenge
	6. Silbury Hill
	7. West Kennet Avenue
	8. Preseli Mountains

5. Fill in the gap with the synonym used in the text:

a) *Stonehenge is _____ on the axis of the midsummer sunrise.*

1. adjusted; 2. straightened; 3. aligned; 4. spaced; 5. lined.

b) *One of the legends about Stonehenge claims that the stones were _____ from an Irish woman, and re-erected on Salisbury Plain.*

1. stolen; 2. sneaked; 3. dispossessed; 4. snatched; 5. seized.

c) *In the 14th century some of the stones of Avebury were _____.*

1. covered; 2. embedded; 3. concealed; 4. put under the water; 5. buried.
- d) *It took 18 million man-hours to _____ and shape Silbury Hill .*
 1. unload; 2. dump; 3. drain; 4. heap; 5. eject.
- e) *Today Skara Brae is made up of eight dwellings, _____ together by a series of low alleyways.*
 1. dovetailed; 2. yoked; 3. bridged; 4. linked; 5. joined.

6. Self-training exercises and individual tasks:

- a) *Set at least five major problems one of the ancient foremen could face with while constructing the Stonehenge;*
- b) *Prepare a short presentation on the way the ancient people made use of the mildness of the climate of the British Isles;*
- c) *Prepare and animate the dialogue between two ancient hunters one of whom has just discovered the advantages of sharply edged stone;*
- d) *Speak on the just unearthed plot as if You were William Watt of Skail;*
- e) *Prepare a report on Silbury Hill as it might have been presented by Professor Richard Atkinson;*
- f) *Dwell on possible rituals performed on the Swindon Stone.*

7. Topics for discussion:

- a) *Characterise the Neolithic Era in general;*
- b) *Speak on Britain's relicts of the past:*
- *Stonehenge;*
  - *Skara Brae;*
  - *Silbury Hill;*
  - *Avebury.*